

Spoer af finske eller lappiske Folks Ophold i Oldtiden paa Høifjeldene i Bergens Stift.

Efterat jeg i Aaret 1838 havde hørt Rygte om, at der paa de store Fjeldstrækninger ovenfor Syssendalen i Eyfjords Sogn, Gravens Præstegjeld i Hardanger, af nogle Bønder skulde være fundet endeel store Dynger eller Houge af Reensdyrs-Been og Horn, søgte jeg strax nærmere Oplysning desangaaende. Ved at tale med nogle af Finderne, Bønder fra Mehuus og Moursæt i Eyfjord, fik jeg fuldkommen Vished om, at Rygtet var sandt, og at der tæt ved de nævnte Beendynger saaes Huus-Tomter, med Rudera af gamle Huse. Jeg foresatte mig derfor, til næste Aar at reise derhen, og at anstille de fornødne locale Undersøgelser; men da Sygdoms-Tilfælde gjorde dette umueligt, formaaede jeg Candidatus theologiæ Wilh. Koren til, i Aaret 1840 at gjøre disse Undersøgelser paa mine Vegne. Af de Beretninger, som han har meddeelt mig, har jeg erholdt Vished om, at der paa flere Steder ved Fjeldvande imellem Eyfjord og Hallingdal, og navnlig ved Findsevandet og Lougen, eller Normandslougen, sees store, runde eller langagtige, med Jord belagte, og med Græs samt Moos bevoxede Høje, fra 1½ til 3½ Alens Høide, og fra 25 til 84 Alens Omfang, indeni bestaaende af Rensdyrs-Been og Horn, der ligge tæt sammenpakkede, i mere eller mindre bedærvet Tilstand, og at der tæt ved disse Houge findes Rudera af Fundamenter til Huse fra 7 til 10 Alens Længde, og fra 6 til 8 Alens Brede. Hr. Koren fandt ogsaa i nogle Dale, længere ned paa Fjeldene, Spoer af runde eller ovale Tomter, rimeligviis for Telte, med Arnesteder i Midten.

I næste Hefte af dette Tidsskrift agter jeg at meddele en nøiagtig Beretning om de saaledes paa Hardanger-Fjeldet fundne Beenhouge, med Henviisning til Lignende i Finmarken, og om Huus- og Telt-Tomterne saavelsom om nogle i eller ved disse fundne, tildeels meget mærkelige, Oldsager, hvortil jeg skal føje nogle Folke-Sagn samt lingvistiske Bemærkninger, og en Liste over norske Stedsnavne, der sandsynligen ere af lappisk Oprindelse, m. m., alt for at bevise,

at finske eller lappiske Folk i Oldtiden have levet og havt Tilhold paa Høifjeldene i Bergens Stift.

Jeg har imidlertid anseet det rigtigt, her foreløbigen at gjøre Anmeldelse af de fornævnte Opdagelser, paa det at Videnskabsmænd og Andre, som enten selv komme til at befare Høifjeldene i Norge, eller have Bekjendtskab til Jægere eller Fjeldbønder, som oftere have Leilighed dertil, kunne henvende deres Opmærksomhed paa, om der ikke paa flere Høifjelde i Bergens Stift, eller paa andre Høifjelde i Norge, især ved Fjeldvandene, skulde findes lignende Beenhouse, og Huus- eller Telt-Tomter. Forsaavidt som Nogen, der, efter denne Anviisning, opsporer deslige Minder om lappiske Folks Tilhold paa vore Fjelde, maatte ville meddele mig Underretning derom, og Beskrivelse over de opdagede Mindesmærker, til Indlemmelse i den Opsats, jeg har under Udarbeidelse over denne Gjenstand, skulle Meddelelser desangaaende af mig med Taknemmelighed blive modtagne, og derefter i min Afhandling benyttede og offentliggjorte.

W. F. K. Christie.